

Rapport

Politieke peiling mei 2022

*I&O-peiling Tweede Kamer
Mei 2022*

Colofon

Mei-peiling I&O Research

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/066

Datum

mei 2022

Auteurs

Asher van der Schelde
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	I&O-zetelpeiling mei	9
1.1	Zetelpeiling: D66 en coalitie steeds verder in de min	9
1.2	Switchgedrag sinds Tweede Kamerverkiezingen	12
1.3	Andere overwogen partijen	13
1.4	Waarom verliest D66?	14
2	Tevredenheid met kabinet	16
2.1	Tevredenheid met Rutte IV neemt verder af	16
3	Vertrouwen in instituties	18
3.1	Vertrouwen in overheid stabiel laag	18
3.2	Vertrouwen in overige instituties	19
4	Leiders	20
4.1	Bekendheid	20
4.2	Waardering politici	21
5	Oekraïne	22
5.1	Oorlog steeds minder op de voet gevolgd	22
5.2	Draagvlak voor opvang groot, maar neemt af	23
5.3	Helpt Nederlanders nog altijd voor EU-lidmaatschap Oekraïne	24
5.4	Houdingen t.o.v. Oekraïne sinds maart	25
6	Onderzoeksverantwoording	26

D66 levert flink in, coalitie op dieptepunt

In de I&O Research-zetelpeiling die liep van 13 tot en met 16 mei is de VVD opnieuw de grootste partij van Nederland. Wel staat de VVD op een verlies van zes zetels ten opzichte van de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. De coalitiepartijen staan samen inmiddels op 55 virtuele zetels. Een verlies van 23 zetels ten opzichte van maart 2021. Niet eerder stond de coalitie er zo slecht voor. Ook de tevredenheid met Rutte IV neemt verder af en blijft het vertrouwen in de overheid laag (37% heeft vertrouwen).

Omtzigt is de meest populaire politiek leider van het land. Hij krijgt van kiezers (die hem kennen) gemiddeld een 7,4. De populariteit van Laurens Dassen, voorheen na Omtzigt het meest gewaardeerd, daalt van een 6,3 naar een 5,6.

De oorlog in Oekraïne wordt steeds minder op de voet gevolgd. Inmiddels zegt 17 procent dit te doen. In maart was dit nog twee keer zoveel. Het draagvlak voor het toelaten van vluchtelingen is nog steeds groot, maar neemt wel af. In maart waren vier op vijf (78%) nog voor een ruimhartige opvang van vluchtelingen. Inmiddels is dat gedaald tot 61 procent.

Zetelpeiling

D66 verliest vijf zetels ten opzichte van de vorige meting in april. De sociaalliberalen komen nu uit op 13 zetels terwijl dit er tijdens de verkiezingen nog 24 waren. De PVV plust drie zetels en staat daarmee op 16 zetels. JA21, BBB en GroenLinks zijn de enige partijen die op ruime winst staan ten opzichte van de verkiezingsuitslag.

Tabel 0.1 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen 16 mei (zetels)

“Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen?” Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen, zonder ‘weet nog niet’ (n=1.656).

	Zetels					Verschil	
	Uitslag	I&O-peiling				t.o.v. apr 22	t.o.v. TK21
		TK21	17 jan. 22	14 feb. 22	11 apr. 22		
VVD	34	26	27	29	28	-1	-6
D66	24	17	19	18	13	-5	-11
PVV	17	15	17	13	16	3	-1
CDA	15	8	6	7	8	1	-7
SP	9	8	7	7	8	1	-1
PvdA	9	9	10	11	11	0	2
GL	8	11	11	13	14	1	6
FvD	8	5	4	4	5	1	-3
PvdD	6	8	8	8	8	0	2
CU	5	6	6	6	6	0	1
Volt	3	10	9	4	5	1	2
JA21	3	10	9	10	10	0	7
SGP	3	4	4	4	4	0	1
DENK	3	2	2	3	3	0	0
50+	1	1	1	2	1	-1	0
BBB	1	8	8	8	8	0	7
BIJ1	1	1	1	1	1	0	0
BV NL	0	1	1	2	1	-1	1
Anders	0	0	0	0	0	0	0
coalitie VVD, D66, CDA, CU	78	57	58	60	55	-5	-23

Bron: I&O Research, mei 2022

Coalitie op dieptepunt: links én rechts profiteren

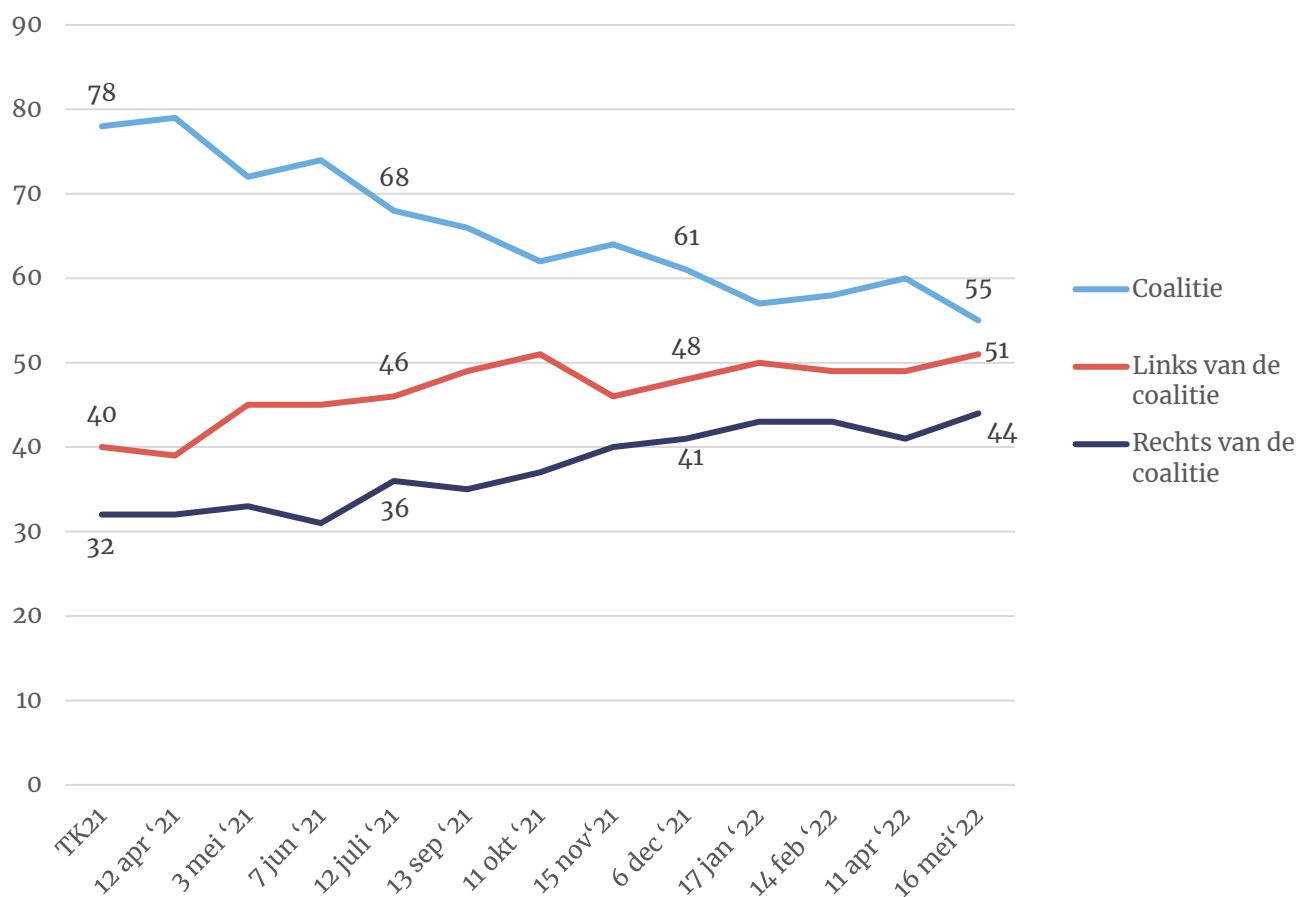
De coalitie, die in de Tweede Kamer 78 zetels inneemt, staat inmiddels op 55 virtuele zetels. Partijen aan de linker (11 extra zetels)- en rechterkant (12 extra zetels) van de coalitie profiteren daarvan.

Figuur 0.2 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen 16 mei (percentages)

“Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen?”

Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen en heeft partij van eerste voorkeur (n=1.656).

Coalitie: VVD, D66, CDA en CU. Links van coalitie: SP, GL, PvdA, PvdD, Volt, DENK, BIJ1 en 50Plus. Rechts van coalitie: PVV, FvD, JA21, SGP en BBB.

Bron: I&O Research mei 2022

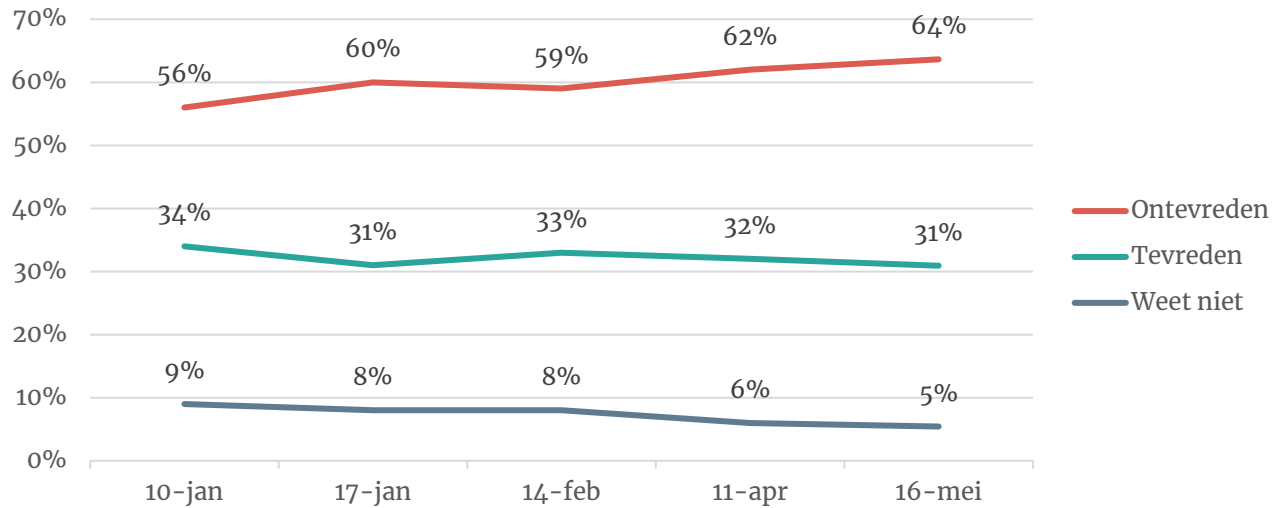
Tevredenheid met kabinet neemt verder af

Inmiddels zijn bijna twee op drie (64%) kiezers ontevreden met het kabinet Rutte IV. Toen het kabinet aantrad was dit percentage significant lager (56%).

Figuur 0.3 – Tevredenheid met kabinet

“Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het kabinet-Rutte IV, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?” “Zeer tevreden” en “tamelijk tevreden” en “niet erg tevreden” en “helemaal niet tevreden” samengevoegd.

Basis: gehele steekproef (n=2.356)

Bron: I&O Research mei 2022

Omtzigt meest gewaardeerde leider, dan Van der Plas; populariteit Kaag en Dassen gedaald

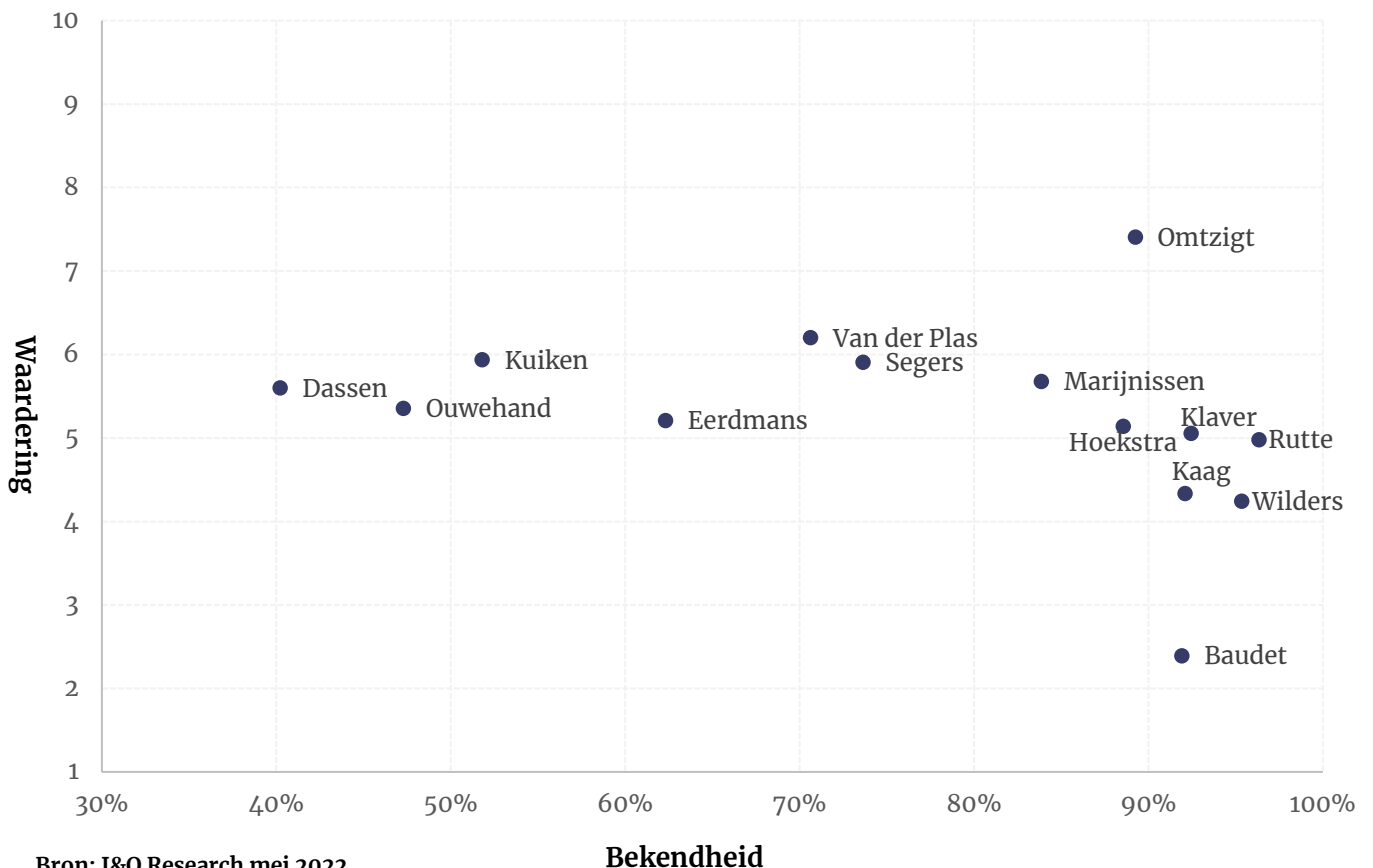
Onderstaande grafiek illustreert de bekendheid en populariteit van veertien politiek leiders van partijen. Pieter Omtzigt is veruit het meest populair, negen op tien kennen hem en hij krijgt van de kiezer gemiddeld een 7,4. Sigrid Kaag is in achtung gedaald. Ten tijde van de Tweede Kamerverkiezingen scoorde zij nog een ruime voldoende (6,1). Inmiddels is dat gedaald naar een 4,3. Ook premier Rutte scoort een onvoldoende (5,0).

Bekendheid (nu 71%) en populariteit van Caroline van der Plas zijn het afgelopen jaar flink toegenomen. Haar waarderingscijfer steeg met 1,5 punt: nu een 6,2. Daarmee is Van der Plas de op een na populairste leider.

De populariteit van Volt-leider Dassen is significant afgenomen in vergelijking met december 2021 (van 6,3 naar 5,6). Hij is wel bekender geworden: van 25 naar 40 procent, maar is nog steeds een van de minst bekende politieke leiders. Attje Kuiken, de nieuwe politiek leider van PvdA, scoort relatief hoog (5,9). Ze is bij ongeveer de helft van het electoraat bekend.

Figuur 0.4: Waardering (Kunt u aangeven – met een cijfer van 1 tot 10 – hoe u deze politicus waardeert?" (1 = heel slecht, 10 = heel goed) x bekendheid (Welke van onderstaande politici kent u?)" van politiek leiders

Basis: willekeurige helft steekproef (n min = 506, n max = 1.120)

Bron: I&O Research mei 2022

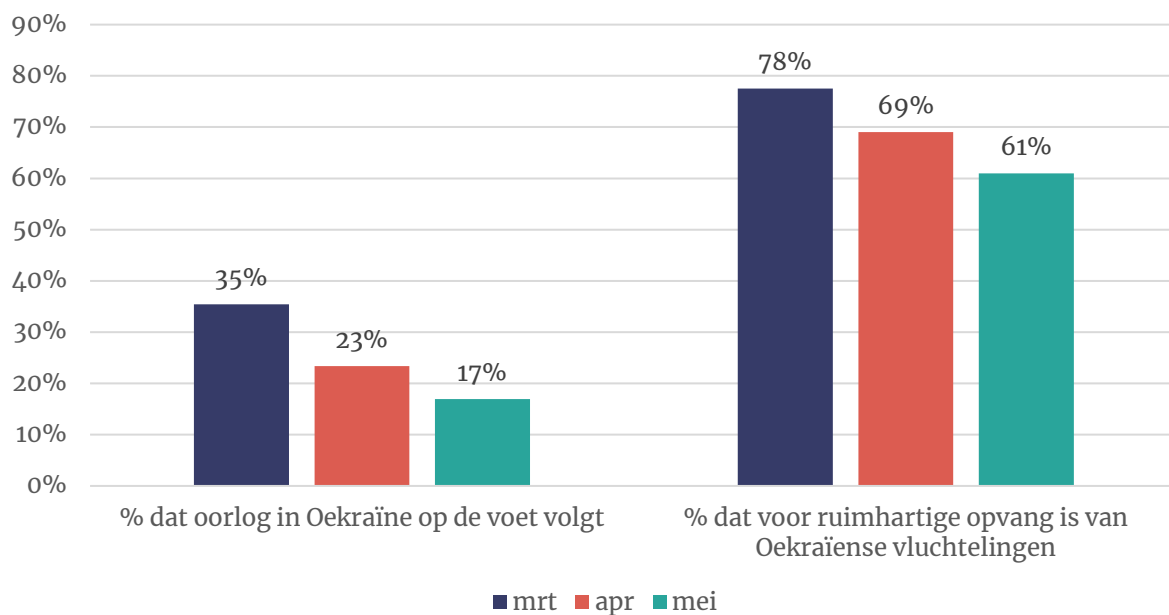

Oekraïne: interesse in oorlog en draagvlak voor vluchtelingen zijn groot, maar nemen iets af

De interesse in de oorlog in Oekraïne neemt af. Inmiddels volgt 17 procent de oorlog op de voet, tegenover 35 procent in maart. Wel zien we dat ruim zeven op tien (73%) de oorlog in ieder geval nog op hoofdlijnen volgen.

Ook de steun voor een ruimhartige opvang van vluchtelingen daalt. Inmiddels zijn zes op tien (61%) hier voor. In maart betrof dit 78 procent.

Figuur 0.5: Percentage Nederlanders dat oorlog in Oekraïne op de voet volgt (overige antwoordopties: op hoofdlijnen, zijdelings, nauwelijks, niet) en percentage dat helemaal eens of eens antwoordt op de stellingen dat "Nederland ruimhartig vluchtelingen uit Oekraïne moet opnemen" Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 13 tot maandag 16 mei. In totaal werkten 2.356 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan het grootste deel van dit onderzoek. Het grootste deel van de steekproef (n=2.070) is afkomstig het I&O Research Panel, 286 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

1 I&O-zetelpeiling mei

1.1 Zetelpeiling: D66 en coalitie steeds verder in de min

In de I&O Research-zetelpeiling die liep van 13 tot en met 16 mei is de VVD opnieuw de grootste partij van Nederland. Wel staat de VVD op een verlies van zes zetels ten opzichte van de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.

D66 verliest vijf zetels ten opzichte van de vorige meting in april. De sociaalliberalen komen nu uit op 13 zetels terwijl dit er tijdens de verkiezingen nog 24 waren.

De coalitie staat inmiddels op 55 virtuele zetels. Een verlies van 23 zetels ten opzichte van maart 2021. Niet eerder stond de coalitie er zo slecht voor.

De PVV plust drie zetels en staat daarmee op 16 zetels. JA21, BBB en GroenLinks zijn de enige partijen die op ruime winst staan ten opzichte van de verkiezingsuitslag.

Tabel 1.1 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen 16 mei (zetels)

“Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen?” Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen, zonder ‘weet nog niet’ (n=1.656).

	ZETELS													VERSCHIL	
	Uitslag	Peiling												+/-	+/-
	TK21	12 apr '21	3 mei '21	7 jun '21	12 juli '21	13 sep '21	11 okt '21	15 nov '21	6 dec. '21	17 jan. '22	14 feb. '22	11 apr. '22	16 mei '22	t.o.v. apr 22	t.o.v. TK21
VVD	34	34	34	36	35	33	34	33	29	26	27	29	28	-1	-6
D66	24	26	23	21	22	19	15	15	18	17	19	18	13	-5	-11
PVV	17	15	15	14	17	16	16	17	16	15	17	13	16	3	-1
CDA	15	14	10	12	6	7	7	8	9	8	6	7	8	1	-7
SP	9	10	10	7	9	9	10	8	8	8	7	7	8	1	-1
PvdA	9	8	10	10	11	12	11	9	9	9	10	11	11	0	2
GL	8	6	7	9	9	11	12	10	9	11	11	13	14	1	6
FvD	8	7	7	5	4	5	5	6	4	5	4	4	5	1	-3
PvdD	6	6	7	8	7	8	8	7	8	8	8	8	8	0	2
CU	5	5	5	5	5	7	6	8	5	6	6	6	6	0	1
Volt	3	4	6	6	6	6	8	8	10	10	9	4	5	1	2
JA21	3	6	6	6	6	5	7	6	8	10	9	10	10	0	7
SGP	3	3	3	3	3	3	4	4	3	4	4	4	4	0	1
DENK	3	3	3	3	2	1	1	2	1	2	2	3	3	0	0
50+	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	2	1	-1	0
BBB	1	1	2	3	5	6	5	6	9	8	8	8	8	0	7
BIJ1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1	1	0	0
BV NL	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	2	1	-1	1
Anders	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	0	0
coalitie VVD, D66, CDA, CU	78	79	72	74	68	66	62	64	61	57	58	60	55	-5	-23

Bron: I&O Research, mei 2022

Tabel 1.2 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen 16 mei (percentages)

“Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen?”

Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen en heeft partij van eerste voorkeur (n=1.656).

	Uitslag	Peiling			Marge
	TK2021	14 februari 2022	11 april 2022	16 mei 2022	16 mei 2022
VVD	21,9	16,8	17,8	17,4	(15,6; 19,2)
D66	15,0	11,9	11,1	8,3	(7; 9,6)
PVV	10,8	10,3	8,1	9,7	(8,3; 11,1)
CDA	9,5	3,9	4,5	5,2	(4,1; 6,3)
SP	6,0	4,8	4,8	5,3	(4,2; 6,4)
PvdA	5,7	6,3	6,9	6,7	(5,5; 7,9)
GL	5,2	6,8	8,5	8,7	(7,3; 10,1)
FvD	5,0	3,0	2,8	3,3	(2,4; 4,2)
PvdD	3,8	5,1	5,5	5,3	(4,2; 6,4)
CU	3,4	3,9	4,3	4,1	(3,1; 5,1)
Volt	2,4	5,5	3,0	3,3	(2,4; 4,2)
JA21	2,4	5,9	6,2	6,6	(5,4; 7,8)
SGP	2,1	2,8	2,5	2,7	(1,9; 3,5)
DENK	2,0	1,6	2,2	2,1	(1,4; 2,8)
50+	1,0	1,1	1,3	0,7	(0,3; 1,1)
BBB	1,0	5,5	5,8	5,5	(4,4; 6,6)
BIJ1	0,8	1,2	0,9	1,0	(0,5; 1,5)
BV NL	-	0,9	1,3	1,0	(0,2; 1,8)
Anders	2,0	2,4	2,8	3,0	
Totaal	100	100	100	100	

Bron: I&O Research, mei 2022

Coalitie op dieptepunt: links én rechts profiteren

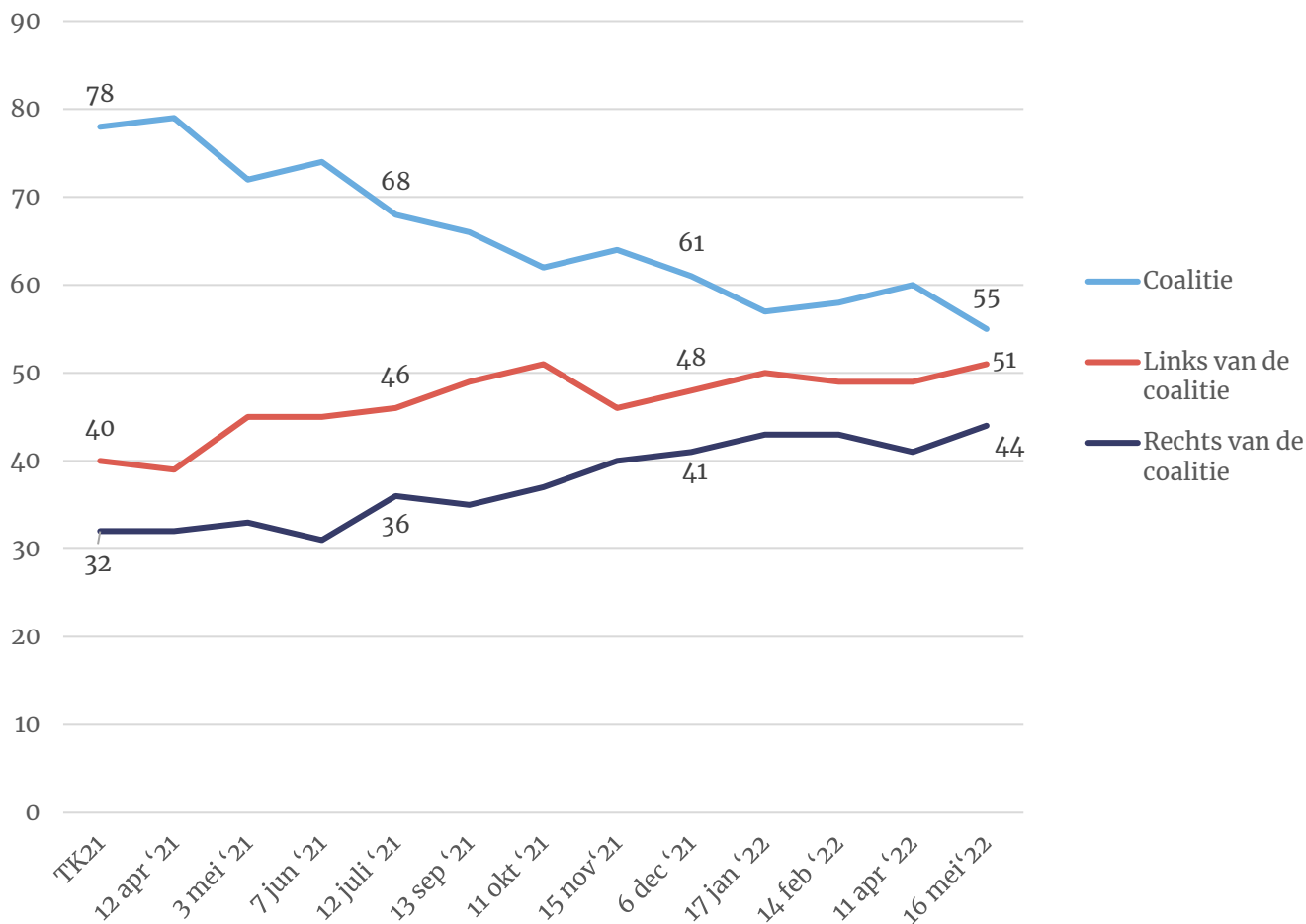
De coalitie, die in de Tweede Kamer 78 zetels inneemt, staat inmiddels op 55 virtuele zetels. Partijen aan de linker (11 extra zetels)- en rechterkant (12 extra zetels) van de coalitie profiteren daarvan.

Figuur 1.3 - Peiling Tweede Kamerverkiezingen 16 mei (zetels)

“Op welke partij zou u op dit moment stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen?”

Basis: zou zeker/waarschijnlijk stemmen en heeft partij van eerste voorkeur (n=1.656).

Coalitie: VVD, D66, CDA en CU. Links van coalitie: SP, GL, PvdA, PvdD, Volt, DENK, BIJ1 en 50Plus. Rechts van coalitie: PVV, FvD, JA21, SGP en BBB.

1.2 Switchgedrag sinds Tweede Kamerverkiezingen

De SGP slaagt er veruit het best in haar kiezers vast te houden ten opzichte van de verkiezingen van 2021. Bijna negen op tien (86%) van deze kiezersgroep zou nu opnieuw SGP stemmen als er verkiezingen zouden zijn. Ook kiezers van PvdD (71%) en ChristenUnie (70%) zijn trouw. Van vijf partijen zien we dat een minderheid van de oude kiezers opnieuw voor deze partij zou gaan: SP, FvD, Volt, D66 en CDA.

D66 verliest 14 procent van haar kiezers aan GroenLinks. JA21 slaagt erin een substantieel deel van de PVV-, VVD- en CDA-kiezers over te nemen, terwijl BBB dit doet bij CDA, FvD en JA21. FvD verliest daarnaast ook aan PVV en BvNL.

Tabel 1.3– Switchgedrag ten opzichte van Tweede Kamerverkiezingen (in procenten)

Basis: zou zeker/ waarschijnlijk gaan stemmen (n=2.098)

Stem-intentie 16 mei ↓	Totaal	Stemgedrag TK21												
		VVD	D66	PVV	CDA	SP	PvdA	GL	FvD	PvdD	CU	Volt	JA21	SGP
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
VVD	14	56	3	3	5		1				1	3		
D66	7	1	38		2	3	0	1				3		
PVV	8	1	0	64	2	2	0		9		1		3	
CDA	4	4	1	1	32						1			2
SP	4	1	1	2	1	49	3	3			4	1		4
PvdA	5	0	6		1	5	66	3						2
GL	7	1	14		1	7	3	68		1		3		
FvD	3	0	0	2				1	47	1		1		
PvdD	4	1	2	0		1	2	7		71	1	3	3	
CU	3	1	1		5	1					70	2		2
Volt	3	1	5				0	3			2	47	2	
JA21	5	8	0	10	8	1	0			1			55	
SGP	2										4			86
DENK	2													
50Plus	1	1		1	1									
BBB	4	3	1	6	10	3			12		2		9	
BIJ1	1				0	1		1				2		
BVNL	1	0							10	2	1		2	
Anders	2	2	1	1	7	4	2	2		2	3	2	5	
Weet niet	21	19	28	10	25	23	22	12	20	18	12	34	16	8
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: I&O Research mei 2022

1.3 Andere overwogen partijen

Kiezers van SGP zijn het meest zeker van hun zaak. De meerderheid (55%) overweegt geen andere partij. Ook VVD- (37%) en CU-kiezers (33%) zijn relatief zeker. Dit geldt voor nagenoeg geen enkele Volt-kiezer (1% is zeker).

Vier op tien D66-kiezers overweegt nu GroenLinks. Ook zien we dat maar liefst 46 procent van de PvdA-kiezers GroenLinks overweegt, omgekeerd geldt dit voor 39 procent. Ook overweegt 38 procent van de Volt-kiezers GroenLinks.

Tabel 1.4: Zijn er andere partijen die voor u in aanmerking komen om op te stemmen?

Basis: zou zeker/ waarschijnlijk gaan stemmen (n=2.098)

	Totaal	VVD	D66	PVV	CDA	SP	PvdA	GL	PvdD	CU	Volt	JA21	SGP	BBB
Staat vast	20	37	15	21	23	20	16	14	27	33	1	13	55	19
VVD	10	0	19	3	24	0	2	4	3	5	10	30	0	8
D66	12	16	0	1	18	3	14	23	7	1	31	0	0	1
PVV	6	4	1	0	0	3	1	0	2	0	0	23	1	18
CDA	8	16	6	0	0	2	1	3	1	21	5	9	2	6
SP	7	0	1	9	8	0	16	9	14	4	1	3	0	8
PvdA	14	3	20	3	7	23	0	39	14	4	21	1	0	3
GL	16	2	40	0	8	27	46	0	35	7	38	0	3	3
FvD	2	0	0	10	0	0	0	1	0	2	0	0	3	5
PvdD	7	0	5	6	3	10	6	22	0	3	10	3	2	4
CU	5	3	1	0	21	5	6	4	1	0	5	2	22	9
Volt	9	8	24	1	7	5	17	16	10	4	0	6	0	1
JA21	8	12	1	20	4	2	0	0	0	1	2	0	11	19
SGP	1	1	0	1	2	0	1	1	0	11	0	0	0	3
DENK	1	1	1	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	2
50Plus	2	1	1	0	0	4	0	0	2	2	5	7	0	2
BBB	9	5	1	21	7	10	2	2	3	8	1	24	12	0
BIJ1	2	0	1	2	0	1	1	5	8	1	2	0	0	2
BVNL	2	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	5	11
Anders	4	0	1	5	2	1	2	1	2	0	3	6	0	5
Weet ik (nog) niet	11	13	9	19	7	18	12	11	12	14	16	9	6	16

1.4 Waarom verliest D66?

D66 halveert bijna (van 24 naar 13 zetels) ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen. Als we kiezers vragen waarom zij de partij de rug toekeren komen vier argumentatielijnen veelvuldig naar voren:

- Het leiderschap van Sigrid Kaag valt tegen
- Integriteitskwesities, met name de affaire Van Drimmelen
- D66 schiet tekort op inhoudelijke thema's zoals klimaat en ongelijkheid
- Beloftes (over een nieuwe bestuurscultuur) worden niet nagekomen

Kaag

“De VVD behartigt de belangen van ondernemers het beste van alle politieke partijen in Nederland. Mevr. Kaag heeft me teleurgesteld.”

Zou nu VVD stemmen

“Minister Kaag maakt er ook een zootje van.”

Zou nu SP stemmen

“Ik stemde altijd PvdA. Maar was gewisseld omdat ik vertrouwde op nieuw leiderschap D66 en hoopte op andere coalitie. Maar dat is niet gebeurd, en van het aanvankelijke elan van D66 en Kaag is weinig over. Ik ben teleurgesteld en heb spijt van mijn keuze. Ik keer dus terug naar mijn oude voorkeur, omdat de punten die links belangrijk vindt toch het dichtst bij mij liggen.”

Zou nu PvdA stemmen

“Kaag is compleet ongeloofwaardig geworden.”

Zou nu PvdA stemmen

“Sigrid Kaag heeft info achter gehouden, komt nu minder geloofwaardig over. Heb nu wel vertrouwen in nieuwe leider PvdA Attje Kuiken.”

Zou nu PvdA stemmen

“Voorheen stemde ik altijd GL. Mijn D66-stem was ingegeven door bewondering voor Sigrid Kaag. In haar huidige rol valt ze me tegen, hoewel ik me realiseer dat als je vol in het licht staat, er altijd dingen fout gaan. Ik stemde altijd GL, zowel om de sociale als de duurzaamheidsidealen. Daar ga ik naar terug.”

Zou nu GroenLinks stemmen

Integriteit/kwestie van Drimmelen

“D66 is de laatste tijd slecht in het nieuws geweest en lijkt toch meer van de bestaande politiek te leveren in plaats van het beloofde "nieuwe leiderschap". De affaire rondom de ongewenste intimiteiten in eigen partij is gewoon heel slecht mee omgegaan waardoor de geloofwaardigheid van de partij, die heel principeel is (of zich zo uit), wat mij betreft is aangetast.”

Zou nu GroenLinks stemmen

“D66 heeft hun houding niet veranderd. Er is nog steeds sprake van achterkamer politiek.”

Zou nu VVD stemmen

“Integriteitsproblematiek bij de D66”

Zou nu VVD stemmen

“Stem meestal Groen Links. D66 valt tegen, ook met afhandeling #metoo affaire.”

Zou nu GroenLinks stemmen

“Omdat ik D66 vind tegenvallen qua beleid nu en het me too verhaal waar niet adequaat op is gereageerd. Om te kiezen op partij van de dieren is meer een reactie op de politiek, dat de mens er zo'n zootje van maakt.”

Zou nu PvdD stemmen

“GL is een integere stabiele linkse en groene partij. D66 is niet integer.”

Zou nu GroenLinks stemmen

Inhoudelijk

“Komen op voor de “armen”, zie dat bij d66 niet gebeuren.”

Zou nu PvdA stemmen

“PvdA is sociaal en houdt rekening met de burger die een kleiner inkomen heeft.

Minister S. Kaag is een speelbal geworden van M. Rutte.”

Zou nu PvdA stemmen

“D66 komt zijn beloftes van nieuwe politiek niet na. Groenlinks gaat over het belangrijkste van de komende decenia: het milieu.”

Zou nu GroenLinks stemmen

“Deze tijd vraagt naar mijn idee om meer solidariteit. Met een liberale gedachte redden we het niet meer denk ik.”

Zou nu GroenLinks stemmen

Beloften niet waargemaakt

“Hoop op andere politieke cultuur in D66 nog niet gezien.”

Zou nu Volt stemmen

“Ik krijg niet de indruk dat D66 de nieuwe bestuurscultuur waarmaakt die beloofd werd.”

Zou nu Volt stemmen

“Ik ben een enorm fan van Atje Kuiken, spreekt heldere taal, is een vrouw en zit goed in elkaar als mens. Ik ben enorm teleurgesteld in Sigrid Kaag, blabla over nieuwe politiek maar er is niets van terecht gekomen. Ze heeft gefaald als D66 leider.”

Zou nu PvdA stemmen

2 Tevredenheid met kabinet

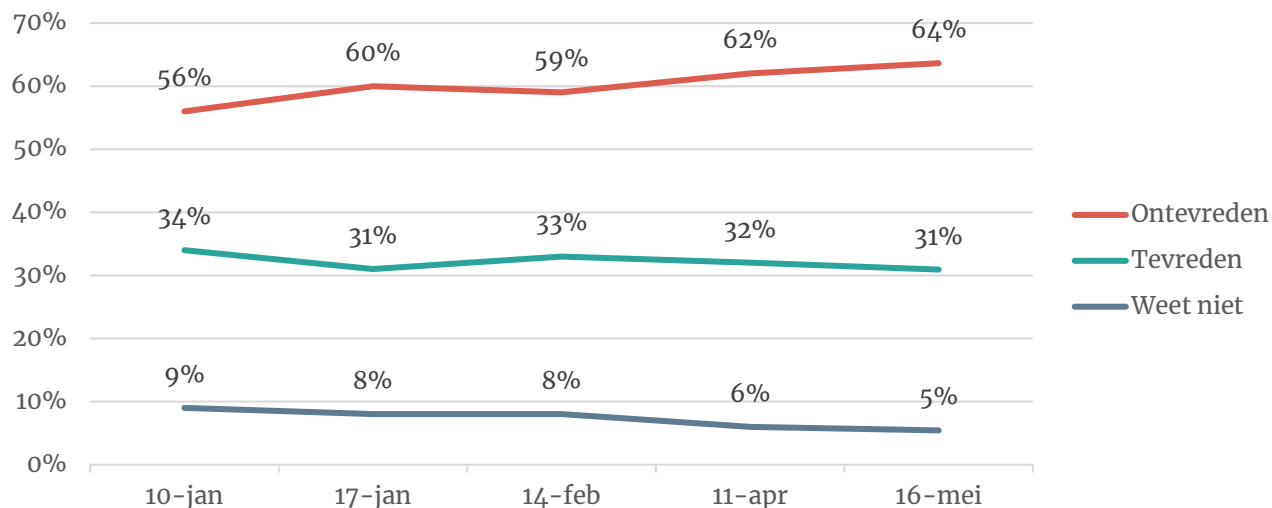
2.1 Tevredenheid met Rutte IV neemt verder af

Inmiddels zijn bijna twee op drie (64%) kiezers ontevreden met het kabinet Rutte IV. Toen het kabinet aantrad was dit percentage significant lager (56%).

Figuur 2.1 – Tevredenheid met kabinet

“Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het kabinet-Rutte IV, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?” “Zeer tevreden” en “tamelijk tevreden” en “niet erg tevreden” en “helemaal niet tevreden” samengevoegd.

Basis: gehele steekproef (n=2.356)

Bron: I&O Research mei 2022

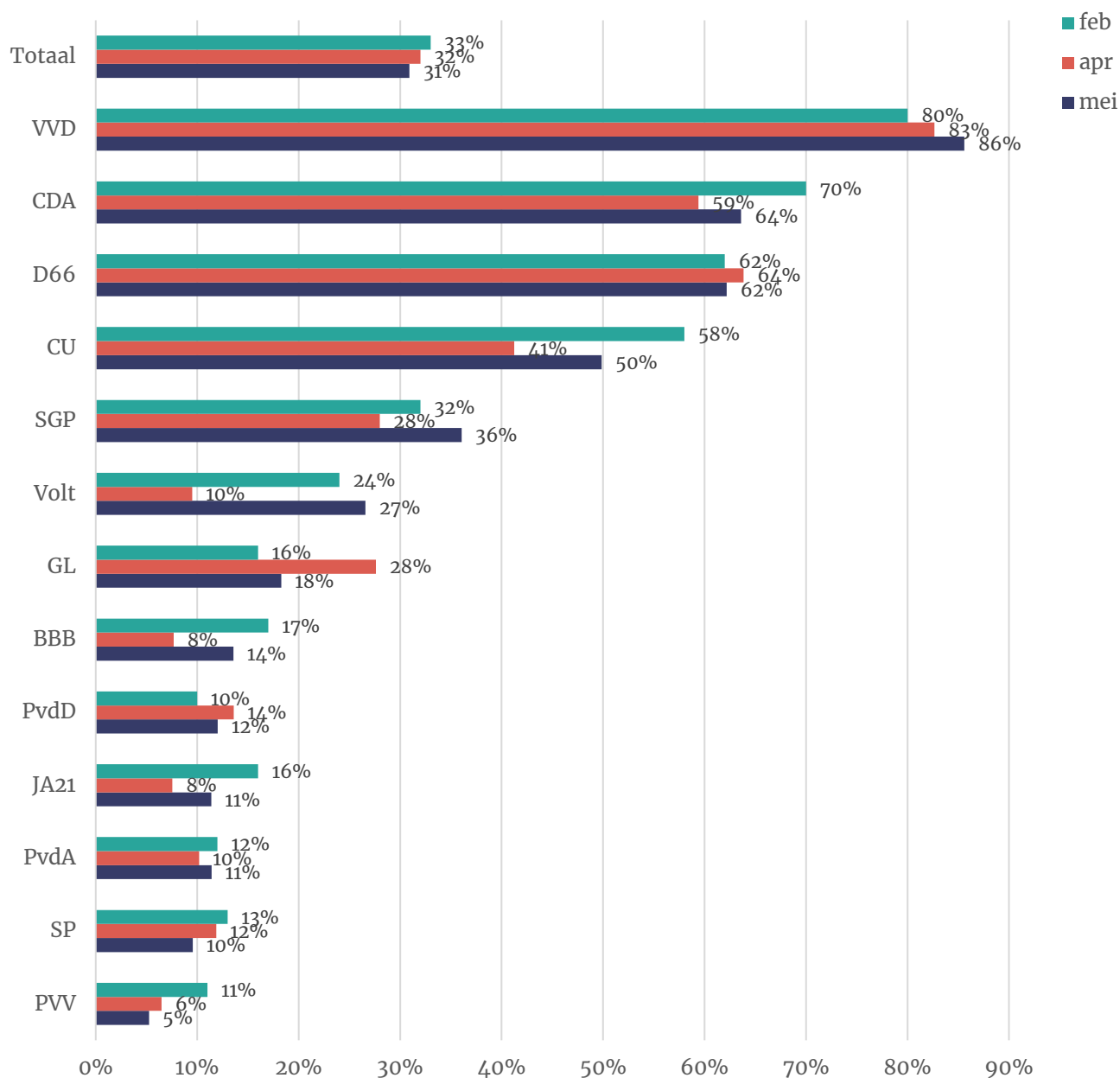
Tevredenheid naar partijvoorkeur

De helft van de ChristenUnie-kiezers (50%) is tevreden met het kabinet. Bij de andere coalitiepartijen ligt de tevredenheid hoger, vooral bij VVD-kiezers (86%).

SGP- (36%) en Volt-kiezers (27%) zijn het vaakst tevreden van de oppositiepartijen.

Figuur 2.2 – Tevredenheid met kabinet (naar huidige partijvoorkeur)

“Hoe tevreden of ontevreden bent u in het algemeen met het kabinet-Rutte IV, van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie?” “Zeer tevreden” en “tamelijk tevreden” samengevoegd. Basis: gehele steekproef (n=2.356)

Bron: I&O Research mei 2022

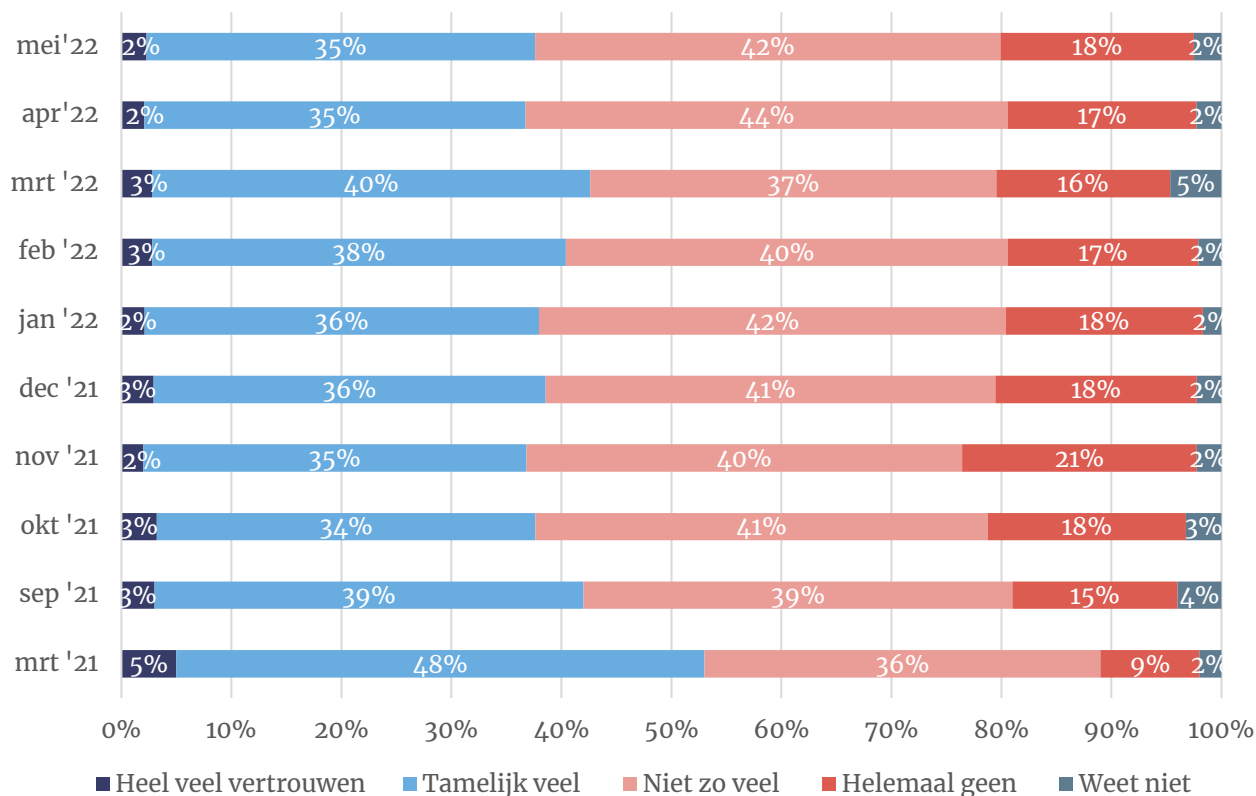
3 Vertrouwen in instituties

3.1 Vertrouwen in overheid stabiel laag

Het vertrouwen in de overheid (37%) is gelijk aan de vorige meting in april. Ten opzichte van ruim een jaar geleden (maart '21: 53%) is wel een flinke daling te zien.

Figuur 3.1: Hoeveel vertrouwen heeft u in de landelijke overheid?

Basis: gehele steekproef (n=2.356)

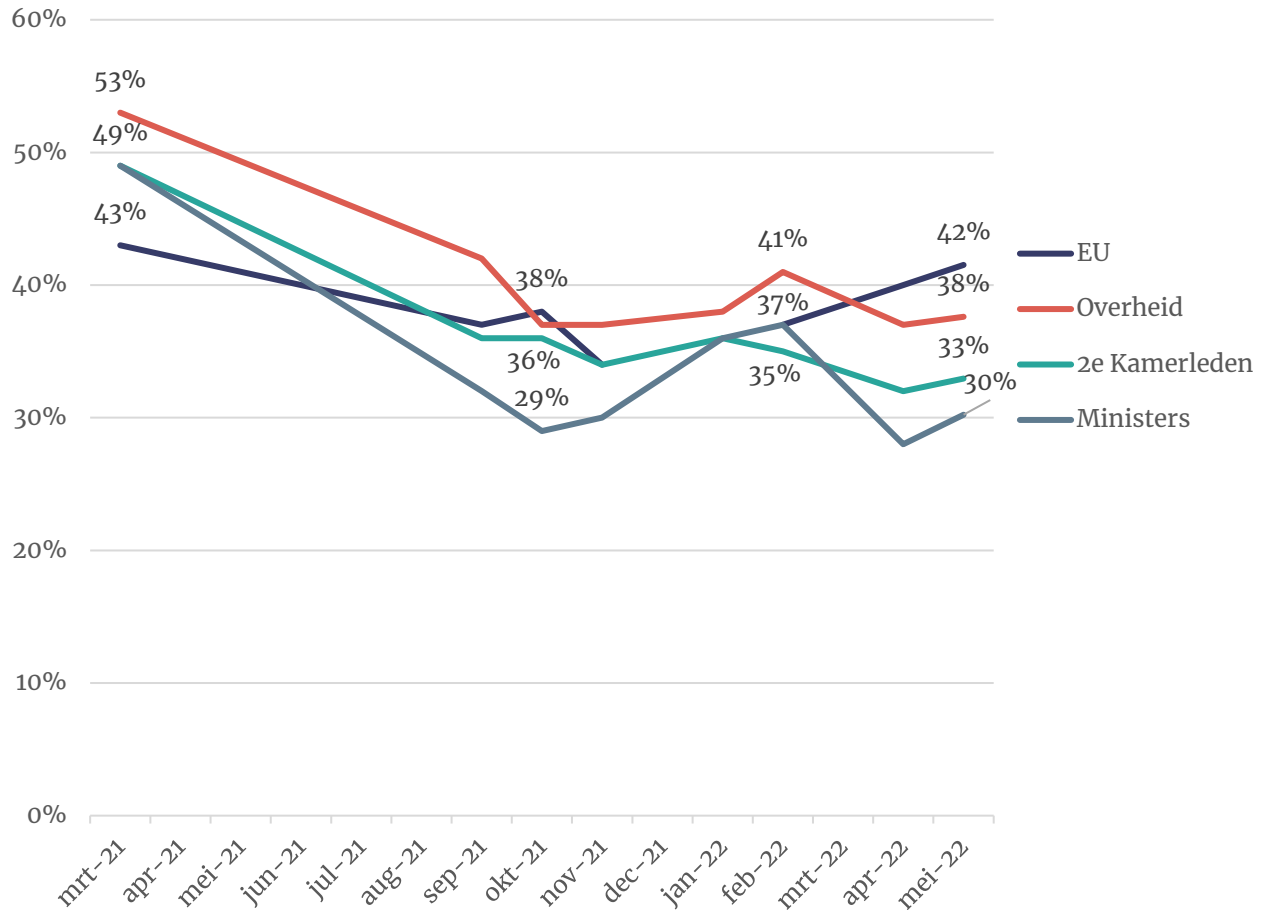

3.2 Vertrouwen in overige instituties

Net als afgelopen maand zien we dat de EU meer vertrouwd wordt dan nationale instituties (overheid, Tweede Kamerleden, Ministers). Een jaar geleden was dit nog andersom. Dat komt niet doordat mensen de EU meer vertrouwen maar is een gevolg van sterk dalend vertrouwen in de overheid, de Tweede Kamer en Ministers.

Figuur 3.2– Vertrouwen in instituties (% veel/tamelijk veel vertrouwen)

Hoeveel vertrouwen heeft u in de volgende beroepsgroepen of instellingen? Heel veel vertrouwen en tamelijk veel vertrouwen bij elkaar opgeteld. Overige antwoordcategorieën: niet zo veel vertrouwen, helemaal geen vertrouwen en weet niet. Basis: gehele steekproef (n=2.356)

4 Leiders

4.1 Bekendheid

De bekendheid van BBB-leider Caroline van der Plas (59 naar 71%) en Volt-leider Laurens Dassen (25 naar 40%) is duidelijk gestegen ten opzichte van december 2021. De nieuwe fractievoorzitter van de PvdA, Attje Kuiken, is bekend bij circa de helft (52%).

Tabel 4.1 – Bekendheid politici

“Welke van onderstaande politici kent u?” (in procenten, basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160))

	mrt 2021	apr 2021	mei 2021	juni 2021	sept. 2021	okt. 2021	dec. 2021	mei 2022
Mark Rutte	94%	94%	95%	96%	98%	95%	95%	96%
Geert Wilders	94%	94%	94%	94%	96%	95%	94%	95%
Jesse Klaver	90%	89%	90%	90%	93%	90%	90%	92%
Thierry Baudet	90%	89%	91%	90%	94%		89%	92%
Sigrid Kaag	79%	84%	86%	85%	92%	87%	88%	92%
Pieter Omtzigt						86%	88%	89%
Wopke Hoekstra	83%	83%	86%	85%	89%	85%	86%	89%
Lilian Marijnissen	80%	79%	80%	79%	84%	78%	79%	84%
Gert-Jan Segers	66%	70%	69%	69%	75%	70%	71%	74%
Caroline v.d. Plas		31%	39%	42%	59%		59%	71%
Joost Eerdmans	56%	59%	57%	59%	62%		58%	62%
Attje Kuiken								52%
Esther Ouwehand	45%	47%	47%	48%	51%		45%	47%
Laurens Dassen	15%	29%	26%	24%	28%		25%	40%

Bron: I&O Research mei 2022

4.2 Waardering politici

Pieter Omtzigt is nog altijd veruit de best gewaardeerde fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Hij krijgt inmiddels een 7,4 als gemiddeld rapportcijfer. De populariteit van Caroline van der Plas is het afgelopen jaar toegenomen met 1,5 punt (nu een 6,2). Daarmee is Van der Plas de op een na populairste leider. De populariteit van Volt-leider Dassen is significant afgenomen in vergelijking met december 2021 (van 6,3 naar 5,6).

Attje Kuiken, de nieuwe PvdA-fractievoorzitter, komt met stip binnen op de gedeelde derde plek. Zij krijgt van de kiezers gemiddeld een 5,9. Kanttekening: Kuiken is slechts bij de helft van de Nederlanders (52%) bekend.

Tabel 4.2 - Waardering politici

"Kunt u aangeven – met een cijfer van 1 tot 10 – hoe u deze politicus waardeert?" (1 = heel slecht, 10 = heel goed)

Basis: kiezers die bekend zijn met de politicus (n max = 506, n min = 1.120)

	sept. '16	sept. '17	sept. '18	sept. '19	mrt. '20	juli '20	dec. '20	mrt. '21	apr. '21	mei '21	juni '21	sept. '21	okt '21	dec '21	mei '22
Pieter Omtzigt						6,9	7,2			7,7		7,0	7,0	7,1	7,4
Caroline van der Plas									4,7	5,1	5,2	5,4		5,7	6,2
Attje Kuiken															5,9
Gert-Jan Segers	6,0	6,2	6,1	6,3	5,9	6,3	5,9	6,0	5,6	5,5	5,6	5,7	5,6	5,5	5,9
Lilian Marijnissen			5,9	5,4	5,3	5,5	5,5	5,9	5,9	5,7	5,7	5,5	5,8	5,7	5,7
Laurens Dassen								6,2	6,5	6,3	6,1	6,0		6,3	5,6
Esther Ouwehand					5,0	5,1	4,8	5,5	5,3	5,3	5,1	5,3		5,3	5,4
Joost Eerdmans							4,1	4,5	4,8	4,8	4,8	4,7		4,8	5,2
Jesse Klaver	6,0	6,3	5,6	5,5	5,1	5,2	5,3	5,2	5,0	5,0	5,0	4,9	5,0	5,0	5,1
Wopke Hoekstra		6,7	6,4	6,9	6,6		7,0	5,7	5,7	5,0	5,5	5,0	4,6	4,9	5,1
Mark Rutte	5,8	6,1	5,7	6,2	5,8	7,3	7,1	6,3	5,5	5,2	5,9	5,6	5,3	5,4	5,0
Sigrid Kaag		7,5	6,5	6,4	6,2	6,6	5,8	6,1	5,9	5,4	5,7	4,9	4,5	4,7	4,3
Geert Wilders	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,2	4,4	4,2	4,3	4,3	4,4	4,1	4,5	4,3	4,2
Thierry Baudet		4,2	4,1	3,5	3,6	3,8	2,9	2,7	3,0	3,1	2,7	2,5		2,4	2,4

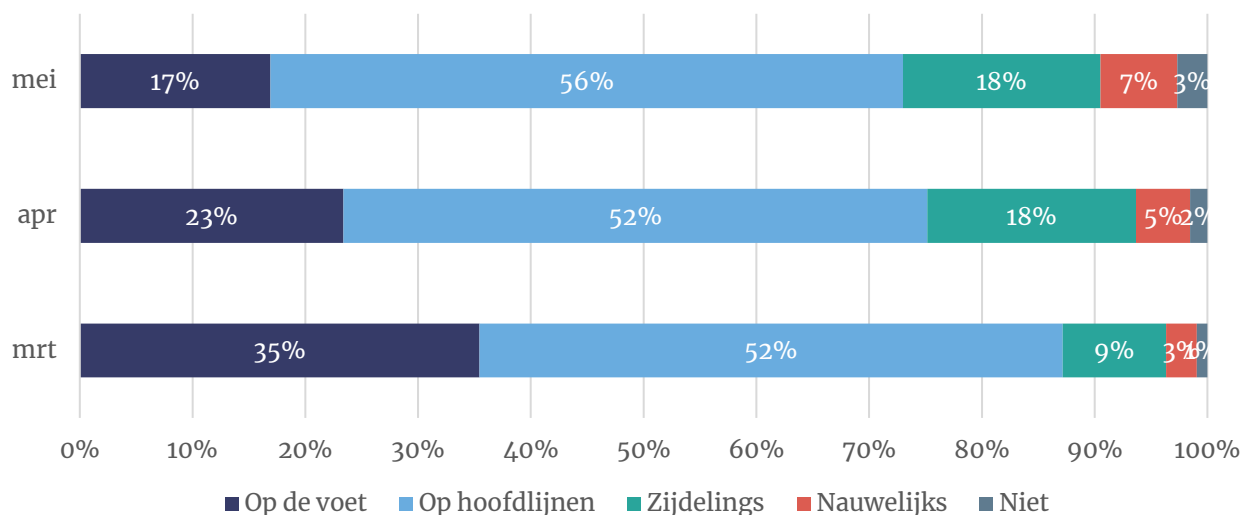
Bron: I&O Research, mei 2022

5 Oekraïne

5.1 Oorlog steeds minder op de voet gevolgd

Waar in maart ruim een op drie (35%) Nederlanders de oorlog in Oekraïne op de voet volgde is dat inmiddels gedaald naar 17 procent. Wel zien we dat ruim zeven op tien (73%) de oorlog in ieder geval nog op hoofdlijnen volgen.

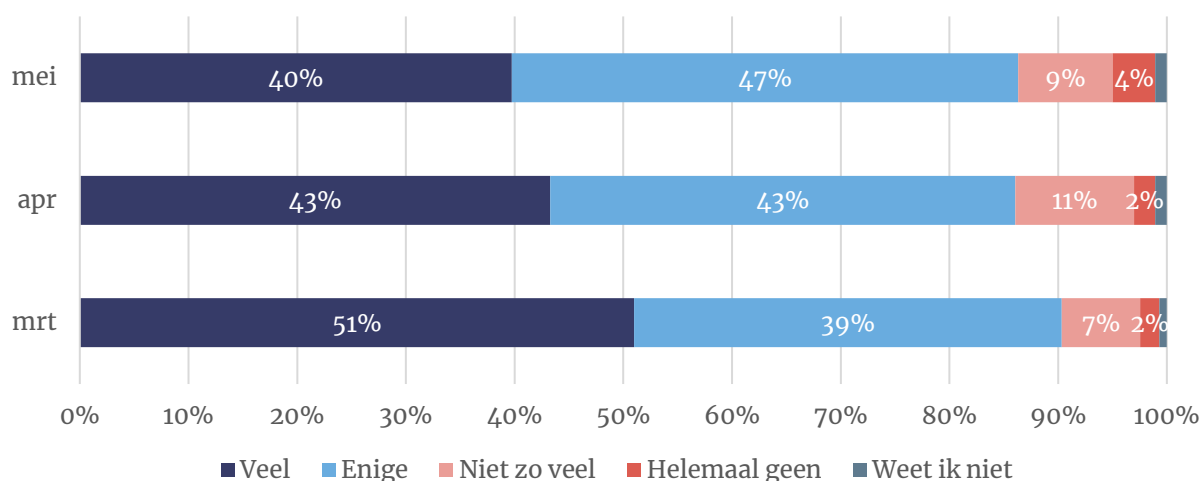
Figuur 5.1: Op dit moment is er een oorlog in Oekraïne gaande. In welke mate volgt u de oorlog in Oekraïne?
Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

Zorgen stabiel

De overgrote meerderheid (87%) van de Nederlanders maakt zich nog altijd zorgen om de oorlog in Oekraïne. Het aandeel dat zich veel zorgen maakt is sinds maart gedaald (van 51 naar 40%).

Figuur 5.2: In hoeverre maakt u zich zorgen over de oorlog in Oekraïne?
Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

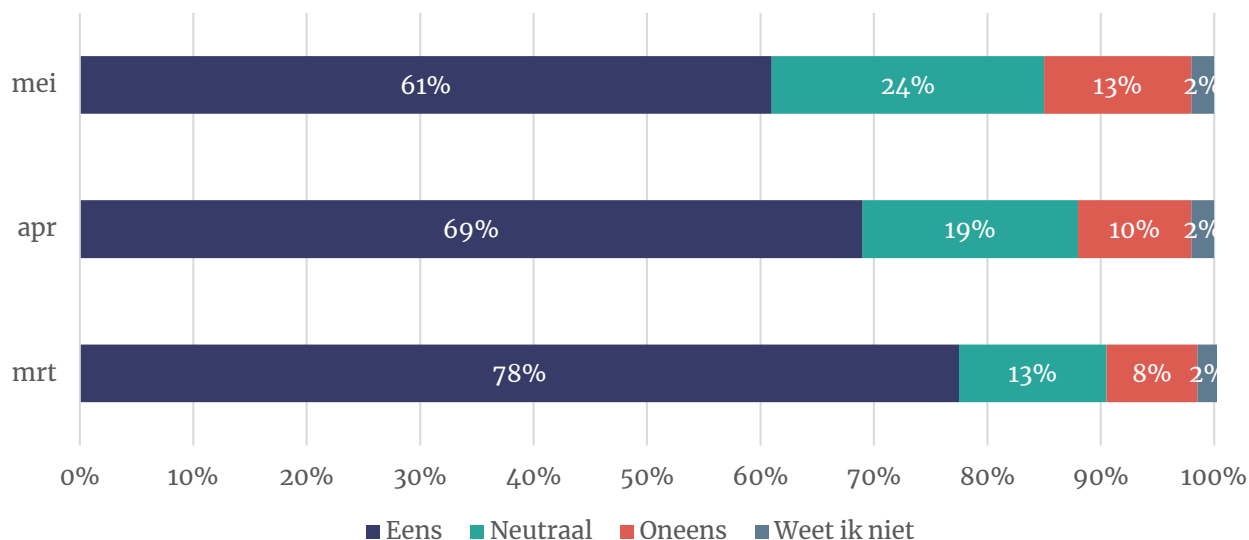

5.2 Draagvlak voor opvang groot, maar neemt af

In maart waren vier op vijf (78%) nog voor een ruimhartige opvang van vluchtelingen. Inmiddels is dat gedaald tot 61 procent. Desalniettemin is deze groep nog altijd ruim groter dan de tegenstanders (13%).

Figuur 5.3: Nederland moet vluchtelingen uit Oekraïne ruimhartig opnemen

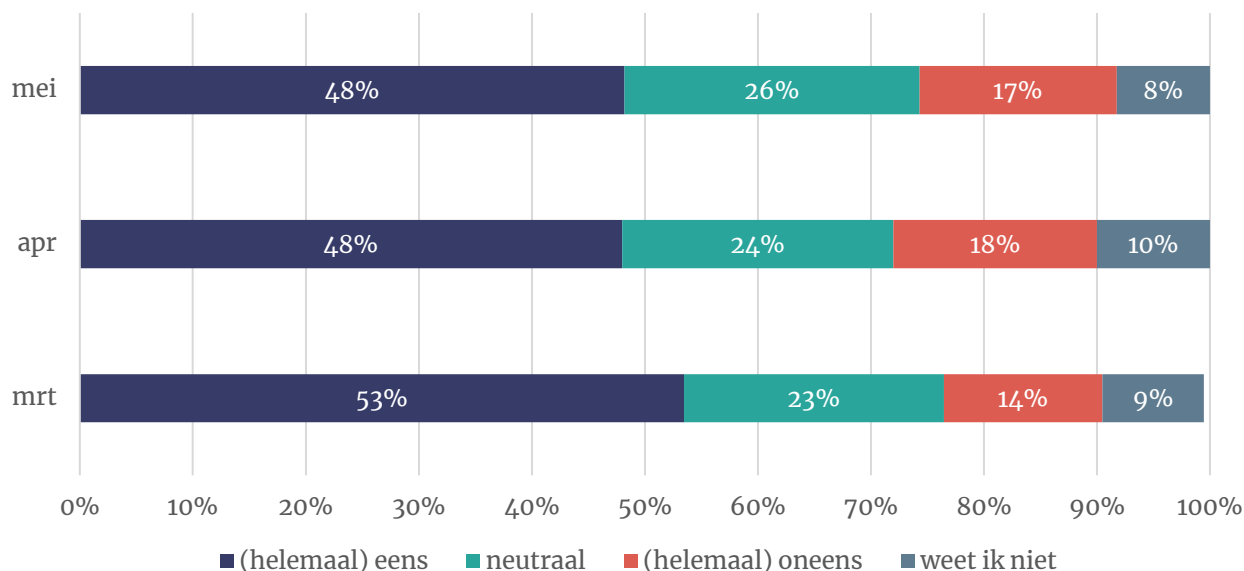
Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

5.3 Helpt Nederlanders nog altijd voor EU-lidmaatschap Oekraïne

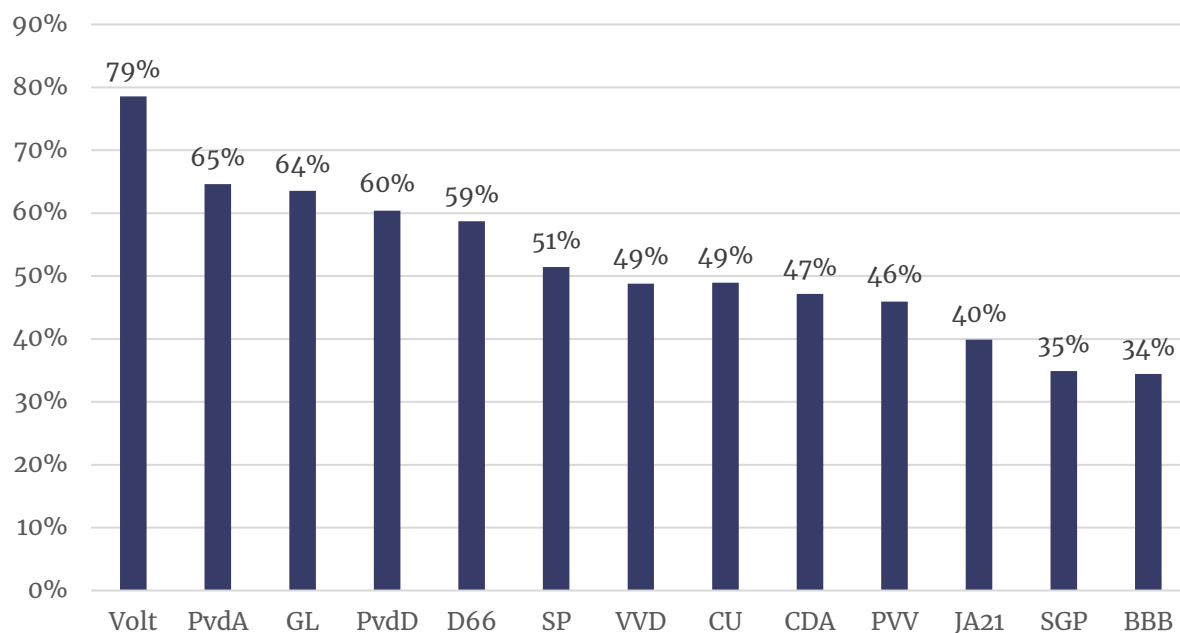
Het aandeel Nederlanders dat vindt dat Oekraïne ooit lid moet kunnen worden van de Europese Unie ligt stabiel rond de 50 procent. Slechts 17 procent is tegen.

Figuur 5.4: Oekraïne moet ooit lid kunnen worden van de Europese Unie
 Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

Als we deze vraag uitsplitsen naar politieke voorkeur zien we een duidelijk verschil tussen progressieve en conservatieve kiezers. Aan de progressieve zijde ziet men een Oekraïens lidmaatschap zitten terwijl conservatieve kiezers terughoudender zijn.

Figuur 5.4: Oekraïne moet ooit lid kunnen worden van de Europese Unie (uitgesplitst naar partijvoorkeur) %
 (helemaal) mee eens. Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

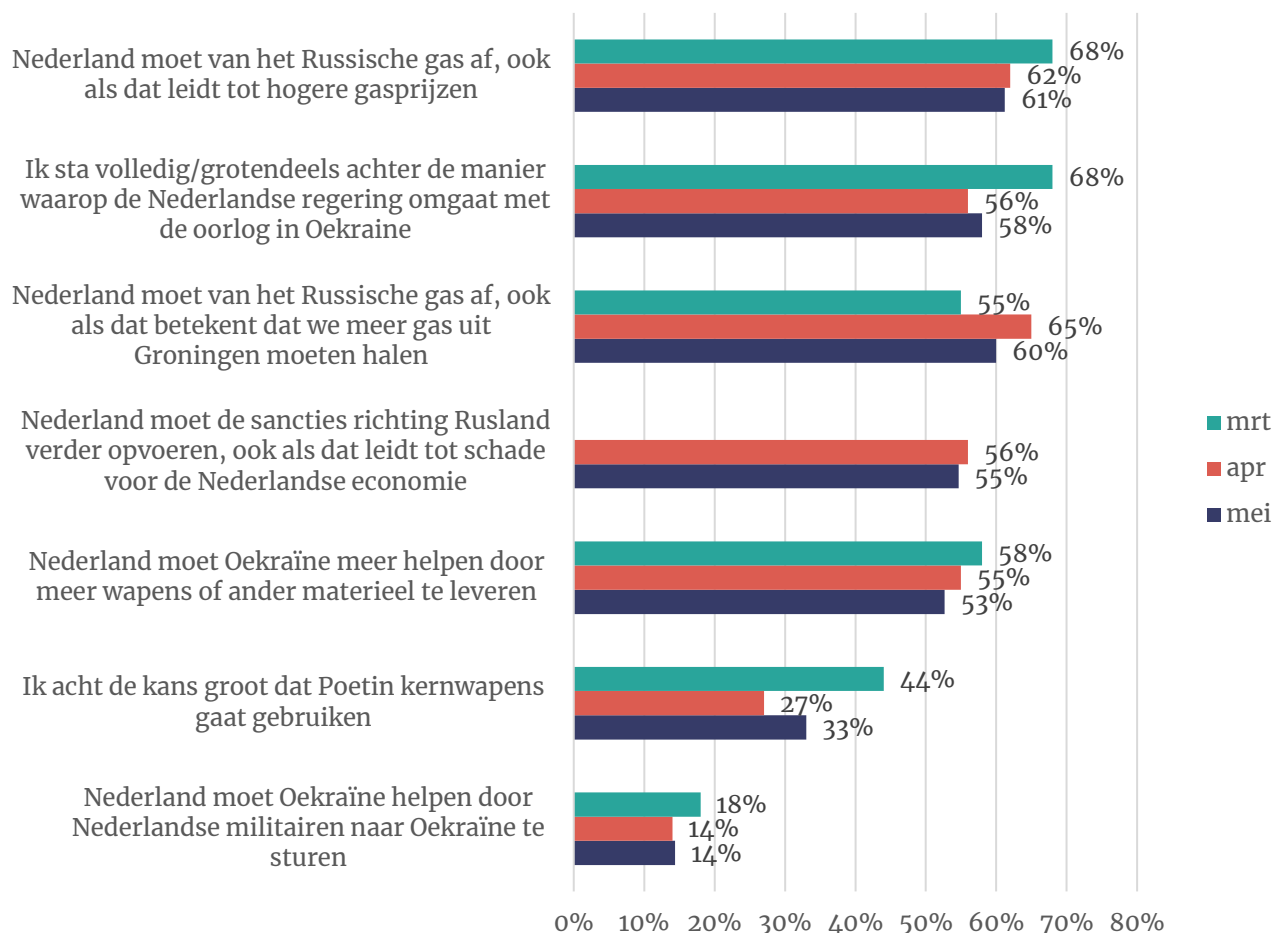

5.4 Houdingen t.o.v. Oekraïne sinds maart

Ten opzichte van de vorige meting in april zien we weinig verschuivingen in houdingen ten opzichte van de oorlog in Oekraïne. In vergelijking met maart zien we wel dat de steun voor de regering m.b.t. de oorlog duidelijk is afgenomen (68 naar 58 procent).

Figuur 5.5: Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Basis: willekeurige helft steekproef (n=1.160)

6 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdag 13 tot maandag 16 mei. In totaal werkten 2.356 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan het grootste deel van dit onderzoek. Het grootste deel van de steekproef (n=2.070) is afkomstig het I&O Research Panel, 286 respondenten deden mee via PanelClix. Dit zijn allen Nederlanders met een niet-westerse migratieachtergrond.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=2.000 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl